

DEBRECENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 3 ft 50 kr.
Földön: Félévre 4 ft 50 kr.
Negyedévre 1 ft 25 kr.
Negyedévre 3 ft 25 kr.

Feloldó szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biederman-palota földszint,
az udvarban hátul.

A világ urai.

A színésznők, a fiatal leányok, a menyecskék, a diplomaták, a politikusok, a színházigazgatók után a meginterjuváltatás sora a koronás főkre került. Természetes, hogy erre nem vállalkozhatott közönséges riporter; vele nem állottak volna szóba. De egy királyi hercegnő — az más, annak feltek a kérdésére több-kevesebb őszinteséggel, elég érdekesen. — Argyll angol hercegnő az interjuvóló, kérdése pedig, hogy a koronás fejek kit és mit irigyelnek? Ránérvést szinte értelmetlennek tetszhetik ez a kérdés. Hát annak, aki országában mindenkinek parancsol; aki még alkotmányos országokban is akkora és olyan faktor egymagában, aminő egész népe együtt; akinek akarata, szava, olykor szeszélye is törvény: irigyelhet-e valakit, vagy valamit? A köztudalom az, hogy a királyokat csak irigyelni lehet, ők nem irigyelhetnek senkit. Az Argyll

hercegnőnek adott hiteles válaszok azonban egyebet mondanak, azt, hogy a földi istenségeknek is van okuk az irigykedésre, hogy a legtöbbször olyan kis, olyan közönséges dolgok irigységük tárgyai, amire a közönséges ember ügyet sem vet.

A koronás főeknek minden dolguk a nyilvánosság elé tartozik, legalább a kíváncsiságok beleüti az orrát a királyok minden dolgába. Hogy ez mekkora és milyen kellemetlen teher, azt elmondja a walesi herceg válasza. Nem ehetnek, nem lehetnek betegek, nem áldozhatnak ugy bármi kedvtelésüknek, hogy azt ne regisztrálják, hogy azokhoz helyeslő vagy rosszaló megjegyzéseket ne fűzzenek, hogy a legtöbbször tőditva, ne olvashassák a világ valamennyi ujságában. Éppen ez a nagy, ez a súlyos nyilvánosság, ez a kellemetlen robotja a királyoknak, teremtette meg az etikettet, azt a furesa kódexet, mely a királyok hétköznapi, individuális életét

törvények pórázára fűzi és paragrafusok békóiba szoritja.

A királyok egész élete ilyen gyámságoskodásban telik el. Tehetné, amit akar, de vagy nem illenek, vagy akkora föltűnést keltené vele, hogy könnyebb lemondani a kedvtelésről. Számukra nincs magányosság, nincs csöndes elvonulás, az az örökös éber szem, amit nyilvánosságnak hívnak, nyomon követi őket minden helyre, följegyzi minden lépésüket.

A walesi herceg az ellen a nyomoruság ellen revoltál, amely a királyokat magánéletükben és társas viszonyaikban sulytja. Bizonyára nem kedves dolog, hogy ne tehessünk egyetlen lépést, ne ejthessünk ki egy szót, sőt ne is gondolhassunk ugy valamit, hogy nyomban meg ne örökíttessék és át ne adassék az utókornak. Még a királyok is szeretnek olykor pongyolára vetközni, a pongyola pedig nem való a nyilvánosság elé. Más uralkodók: a mi királyunk és az orosz czár például a király-

A színház csinosítása.

Vége a kánikulának. Megkezdődött a vénasszonyok nyara.

Mire aztán ez a veszekedős, változó-kony, sárral bélelt idő véget ér, egy rövid hónap mulva mindnyájan benne leszünk a rendes kerékvágásban, a melyből az uborka termelő forró nyár zökkentett ki bennünket.

Ad'ig azonban még egy jelentős munkát kell elvégezni itt is, ott is, mindenütt.

A nyári szezonnak az elparentálása, a régi rend helyreállítása, a most beköszöntő virághervasztó hónap alatt fog megtörténni, egy nagyon szimplex dologgal: a porolással.

Porolnak itt is, ott is, mindenütt. Javában folyik a nagytakarítás, majdnem minden házban. Ez a kis orrcsavaró, kellemetlen operáció helyreállítja a régi rendet, megszabadítja a sokáig üresen állt lakásokat a nyári portól, az urrá lett pókoktól.

Szóval a porolás tisztítótüze azoknak a lakásoknak, a melyekben már az utolsó mohikán (helyesebben: homokikán, magyarul: számaözvegy) újra nyög a családi élet rózsalánczai alatt.

De ezzel a rózsalánczcal és az ilyen természetü porolással egyelőre távolról sem szándékozom foglalkozni.

Most csak a „művészi porolással“ akarok foglalkozni.

Ilyen is van? Akad. Még pedig egyszer egy évben, éppen ilyenéjt, a színházban.

Az a hatalmas légvonat (jobb magyarsággal: „czug“) a mely a nagytakarítás alatt álló színházon ilyenkor keresztülsűvit: az utolsó lehellete a nyári fuvalomnak és az előszele a téli óráknak.

Aki ezt a porolást közönséges tisztogatásnak méri deklarálni, annak nincs érzéke a művészethez.

Ez a tisztogatás élénkebb fantáziával elképzelve ugyanaz, ami a levélhullás őszszel. A színművészet ágas-bogas fájának a levélhullása.

A hatalmas seprők alatt, a kulisszaporoló kezek alatt ilyenkor fel-feltűnnek azok a levelek, melyek erőtelenségükben még akkor estek le a színművészet fájáról, amikor még az javában zöldelt a nagy közönség előtt. Csodálatos, hogy ezt a levélhullást csak most lehet igazán szemügyre venni, most, mikor a porolás alatt egy pillanatra feltűnnek, hogy eltakaríthatassák őket.

És ezt a takarítást itt-ott megdöbbenéssel, de nagy buzgalommal végzik az erre hivatott kezek.

Porolnak a kakasülön. Egy „clostok“, egy elejtett virgina vég, egy szakácskönyvből kitépott zsiros lap, színlapmaradványok

és sok por, a kakasülő rekvizitumai. Szürke dolgok, de elég sokatmondók.

Porolnak a páholyokban. Egy eldobott bérletjegy, czukorkás dobozok, egy fulbevaló (mely hamis), egy üres skatulya, rajta e fölirással: „Blaha serail“, és — horribile dictu — egy fog: ez az egész, amit az a bizonyos fa lehullatott.

Porolnak a földszinten. Egy-két utalvány-jegy, nagy izzadság csöppek, egy fél sarkantyú és teméntelen nadrággomb szép egyetértésben nyugosznak a parteren.

Nos és végül természetesen a színpadon is porolnak.

Ahhoz márnagyobb lélekzetet kell venni, hogy elmondjam, mi minden tűnik fel a pókháló kulisszák között így porolás közben.

Az, amit egy jobb szerkezetű fantázia ilyenkor itt lát és főleg hall, az egy egész évad története dióhéjban és porban.

Mert a ki nem tudná meg, hogy a színpad falai és rekvizitumai olyan anyagból valók, mint amilyen a fonográf hengere. Ami e körül az anyag körül télen történik, az a nyári porolás alatt mind napvilágra kerül.

Letörülnek például egy kulisszát és a nagy csendben egyszerre csak hamiskás hangon megszendül:

„Bika“ kávéház

Van szerencsénk a n. é. vendégközönséget arra figyelmeztetni, hogy e hó 1-től fogva naponta frissen szedett Chas. selas csmegezőllő áll becses rendelkezés re. — Valód mocca, brazíliai csálya, homoki rizling változatlan minőségben állandóan felszolgálatik. Szives pártfogást kér. „Bika“ kávéház üzletvezetője.

mesterséget nem találják mindenben irigylésre méltónak.

A mi királyunk *mindenkit irigyel, aki nem császár* s ha ezt a nyilatkozatot az osztrák császár teszi, nem akad olyan ember, aki tamáskodnék benne. Osztrák császárnak lenni, látni a politikában szakadatlanul vad dulakodást, bizony nem olyan dolog, amit irigyelni lehetne. Az orosz czár hivatalában azt tartja a legkevésbé irigylésre méltóbbnak, hogy még a minden oroszok czárjának, a legnagyobb földi potentátnak sines módjában letörölni minden könnyet, eldugni a nyomor és a szenvedés összes kutfejeit.

Van valami vigasztaló a kis embereknek abban, hogy a királyok élete sem merő fény, csupa boldogság. A kis ember nyugos életében akad egy-egy pillanat, amikor lehet csak a magáé, csak az övé. A kis ember olykor, pillanatokra lerázhatja magáról az emberi méltóság fárasztó terhét, kirughat a hámból. A királynak ez nincs módjában. A királynak az emberi méltóság mellett szakadatlanul kell viselni a királyi méltóságot is. S bár igen fárasztó és unott ez a tisztelet, ne tartsunk tőle, hogy hamarjában nem fog akadni pályázó, a netalán megüresedő királyi állásra!

A néma város alszik
Egy nosz se hallszik...

Ah igen! A „Kis szökevény“ premierjén furódott bele a kulisszába.

Most egy nagy háttér-függönyt eresztének le: hatalmas dörgő taps gyenge visszhangját lehet hallani. Nyomba rögtön változó gúnyos buvic: elő. Oh Hoffmann! Milyen mesés.

Egy másik rekeszből erőteljesen női hang tör elő:

— Édes Edelgunda, ajándékozza meg jaz cselédi népet...

Aztán ez is elhal és most czupogás hallatszik a női öltöző folyosójáról.

És így tovább. De hát csak poroljanak. En nem háborgatom tovább a nyári álmát alvó színpad kísérteties világát.

Ott hagytam a porolást, a nagy kopogást, melyből miatha már kihallatszana a mognytó-előadás egyik kardala:

Majd ha eljön az est
És itt lesz az óra
Eljön az egész falu
A nagy produkcióra
Produkcióra...

Kínai zavarok.

— Távirati tudósítás. —

London, szept. 6. A Reuter-ügynökség jelenti Szimlából: Azokat a parancsokat, a melyekkel a 4. dandár elindulását lerendelték, visszavonták. A dandár azonnal elindul Kinába.

Washington, szeptember 6. (Reuter.) A külügyminiszterium értesítette Lambsdorff grófot, az orosz külügyminiszterium vezetőjét, hogy csak olyan hivatalos pekingi jelentést tekint elegendő oknak az amerikai csapatok visszahívására, a mely az orosz csapatok visszahívását jelenti be.

London, szeptember 6. Az admirális Seymour tengernagy egészen részletes jelentését közli a Tiencinben és Tiencin körül május 30-ától június 27-ig történt eseményekről. A jelentés részleteket közöl a nemzetközi csapatoknak Peking felé való első előnyomulásáról, a mely Seymour parancsnoksága alatt történt és kiterjeszkedik az egyes nemzetek közreműködésének ismertetésére. Seymour azt a reményt fejezi ki, hogy a közös eljárás hozzá fog járulni a nemzetközi szimpatia megerősítéséhez. A tengernagy levelet intézett az egyes csapatok összes tisztjeihez és parancsnokaihoz, a melyben megköszöntö a hűség közreműködésüket. Különösen kiemeli Usedon német kapitányt és azt mondja, hogy arra az esetre, ha ő elesnék, ezt a tisztet jelölje az expedíció vezéréül. Mikor Seymour hadsegéde Peicangnál megsebesült, megkérte Usedon grófot, hogy legyen vezérkari főnöke és ebben a fontos állásban Usedon, a ki maga is megsebesült kassó Langsangnál, rendkívül becses szolgálatokat tett neki. Dicsőreleg emlékszik meg Seymour a többi tisztekről és a legénységről is, különösen azokról, akik annak a veszedelemnek tették ki magukat, hogy a kínaiak fogságába esnek, a mi azért veszedelmes dolog, mert a kínaiak lefejezik foglyaikat. A jelentéshez másolatban mellékelve vannak Seymournak az idegen különítmények parancsnokaihoz intézett levelei, köztük Bendersann altengernagyhoz, Courrejolles tengernagyhoz, továbbá az olasz, osztrák magyar, japán és orosz csapatok parancsnokaihoz intézett levelei. Az orosz parancsnoknak írt levelében Seymour gratulál Mpirinszki ezredes bámulatos előkészületeihez és megjegyezte, hogy ilyen események nagyban hozzájárulnak a civilizált nemzetek kölcsönös közeledéséhez.

A román-bolgár viszálykodás.

— Távirati. —

Szófia, szept. 6.

„A forradalmi bizottság rendkívüli ülést tartott, amelyben Sarafov elnök bejelentette, hogy a bolgár

kormány nevében Nacsevics ideiglenes külügyminiszter, jegyzéket küld a román kormánynak, kijelentvén, hogy a bizottság tagjai ellen bíróság lép föl. A jelenlevők igen hevesen kikelték Sarafov e jelentése után és azt sürgették, hogy mozgósítsák az utcát a kormány ellen, mert a katonaság nem fog közbelépni. Sarafov azonban biztosította társait, hogy nem kell semmitől sem tartaniok, mert *minden üggy van rendezve és tervezve, hogy senkit se érjen semmi bántódás: annál kevésbé lehet tehát arról szó, hogy a bizottság föloszlattassék.*“

Bukarest, szept. 6.

Carp Péter miniszterelnök, Böttiger, a berlini Disconto-Gesellschaft igazgatója által fölkérte, mondaná meg véleményét a konfliktusról, a következőket felelte:

— Románia nem fogja elkövetni azt az esztelenséget, hogy háborút üzenjen Bulgáriának. De ha a Dobrudza határánál koncentrált bolgár hadsereg valami esztelenséget fog elkövetni, Romániát készen találja. Biztos vagyok azonban, hogy az európai nagyhatalmak a napokban jól megfékezik Bulgária esztelenségeit. Bukarestben elterjedt hírek szerint, a **dobrudzsai hadosztály rendeletet kapott a mozgósításra.**

Konstantinápoly, szept. 6.

A török kormány egy európai konferencia összehívásának eszméjével foglalkozik, a célból, hogy a maczédóniai kérdést rendezze.

POLITIKAI HÍREK.

Koronaör-jelöltek. Ha nincs is még kész a kormány elhatározása az új koronaör személyére nézve, mégis megújulnak a kombinációk arról, hogy kiket terjesztenek elő kijelölésre. Beszélnek Bittó István főrendiházi tagról, az utolsó volt Deák-párti miniszterelnökről, Szapáry Gyula grófról és gróf Károlyi Tiborról, aki most a főrendiház elnöke, de ettől az állásától megválni készül.

TÁRSAS ÉLET.

A Szatyinyaralója.

Szathmáry Árpád, a debreczeni színháznak volt kitűnő tagja most a Vigaszínház kedélyes „Szatyibá“-ja, duzzogva panaszkolt az elmúlt tavaszkor, hogy rossz néven veszik tőle a szokottnál erősebb és tartósabb — mondhatni krónikus — szomjúságát.

— Sokat iszom, sokat iszom! dühnyögte kedvetlenül. Hát ők nem isznek?... A különbség csak az, hogy én bort iszom, ők pedig — vizet!

De azért mégis szegyet ütött a fejébe ez a kellemetlen szemrehányás és midőn a

Vigszínház házmesteri ajtaja fölött egy fecsképart pillantott meg, amint javában rakták a fészkeket, — elfogta lelkét az otthon vágya és elhatározta, hogy nyaralót épít, vagy vásárol.

— Takarékoskodni fogok! szolt szilárd elhatározással. Kevesebbet iszom és a megspórolt pénzt a villaépítésre teszem féire.

Attól fogva nem is ivott többet hat spritzernél, ha pedig sörre szomjazott, a hatodik korsó után csak „schnitt“-ekben oltogatta torka tüzeit. Amellett szorgalmasan keresgélte az alkalmas villatelkeket és az eladó nyaralókat.

— Az őszi szezont már a saját házból üdvözlöm — mondogatta mindenfelé és így nagyon természetes, hogy a Vigszínház megnyitásával ismerősei ezzel a kérdéssel ostromolták:

— Nos, Szatyi bácsi, meg van a villa? Hol van? Mikor tart „hausaudlit“?

Szatyi meghibálta tekintélyes poczkját és egy utánozhatatlan grimaszsal így felelt:

— Hát tudjátok fiuk, már majdnem megkötöttem az alkut egy sváb gazemberrel... de akkor jutott eszembe, hogy a villája nagyon is messze esik a Vigszínház-tól... a szezont pedig a küszöbön volt... okosabb hát, ha a villapénzt eliszszuk.

És úgy is tett.

VIDÉK.

Országos vásár Nagyváradon. Szeptember hóban: Kisasszony hetében lesz az országos vásár Nagyváradon, 7—8. péntek és szombat sertés- és juh-vásár, 9., 10., 11. vasárnap, hétfő és kedd, termény-, barom- és ló, továbbá 12—13—14. szeptember, csütörtök és péntek, kézműipar és általános vásár.

Egy leégett község kérdése. Iszonyu tűzvész pusztított Szolnok-Dobokamegye egy kised községében Nagy-Lóznán. A tűz gondatlanságból keletkezett s 20 házat és 57 melléképületet pusztított el; azonkívül sok gabona és állat esett a tűz martalékául. A vármegye alispánja átiratban kérte fel Hajdúvármegyét és Debreczen városát, hogy a koldusbotra jutott szegény lakosság felsegélyezésére gyűjtést indítsanak.

Bécsből — a halálba.

— Hajás tudósítónktól. —

Budapest, szept. 6.

Nagy riadalom fogta el tegnap este fél nyolcz óra tájban a Ferencz József hidon járó-kelöket. Egy szerencsétlen ember öngyilkos kísérletének voltak szemtanúi.

Binder Róbert bécsi magánhivatalnok azzal a szándékkal indult el tegnapelőtt Bécsből, hogy itt Budapesten elemésztí magát. Talán határozott terve is volt, hogy a Dunába ugrik. Mert tegnap meg is cselekedte a Ferencz József hid közelében. A

nem massze czirkáló hajók matrózai utána usztak és sikerült a szerencsétlent megmenteniök.

Rövid idő múlva megjelentek a mentők is a helyszínén és beszállították Bindert a Rókus kórházba.

Tettének okáról mindenféle fölvilágosító adatot megtagadott az életunt ember és a vizsgálat mindaddig eredménytelen volt. A rendőrség azt hiszi, hogy nem közönséges öngyilkossal van dolga s hogy Bindernek bizonyára nagyon komoly okai lehetnek, ha Bécsből egyenesen a halál torkába rohant.

Binder állapota különben nem veszélyes és valószínűleg rövidesen felgyógyul.

Kik fizetik a legtöbb adót Debreczenben?

Debreczen, szept. 7.

Debreczen város legtöbb adót fizető polgárainak névsorát most állította össze az adóügyosztály. — Az érdekes eredményt az alábbiakban közöljük:

Simonffy Emil zenede ig. 920 k. 14 f., Deseffy Aurél birtokos 1179 k. 70 f., Szilágyi Imre ügyvéd 798 k. 73 f., Kertész István birtokos 1139 k. 28 f., ifj. Kertész István birtokos 1520 k. 36 f., Kertész Imre birtokos 934 k. 40 f., Kis Mihály birtokos 1371 k. 93 f., dr. Nagy Lajos ügyvéd 753 k. 46 f., Ungvári József sertésker. 1142 k. 20 f., Dr. Tüdös János ügyvéd 497 k. 38 f., Szikszay Lajos építész 1486 k. 02 f., Györy Kálmán 745 k. 77 f., Szalay István állatorvos 905 k. 06 f., Bauer Ignác gépgyáros 648 k. 20 f., Jenei Miklós birtokos 971 k. 75 f., Tóth István építész 1339 k. 37 f., Dr. Csikos Sándor orvos 664 k. 50 f., Kiss Bálint sertéskeresek. 967 k. 61 f., ifj. Horváth Tamás birtokos 915 korona 42 fill., ifj. Pájer József kereskedő 1277 kor. 75 fill., Szikszay Gyula fürdő tulajdonos 840 k. 31 f., Groszman Bertalan kávéház tulajdonos 618 k. 60 f., Gődényi József birtokos 577 k. 32 f., Rosenthal Dániel kereskedő 1342 k. 16 f., Kndl Rudolf birtokos 1635 k. 77 f., Dr. Bruckner Ernő orvos 443 k. 26 f., Hajdu Gyula tanácsnok 1296 k. 48 f., Pongrácz Géza papirkereskedő 1035 k. 39 f., Deák István birtokos 827 k. 55 f., Czeglédi Gyula birtokos 980 k. 30 f., Fodor József mérnök 307 k. 55 f., Polgári József birtokos 1021 k. 80 f., Trocsányi Ferencz birtokos 475 k. 43 f., Malatinszky Ferencz birtokos 1011 k. 99 f., Dr. Szentpáli Béni orvos 771 k. 45 f., Böszörményi Pál birtokos 1173 k. 18 f., Gyarmati István birtokos 1648 k. 77 f., Dr. Szinay Gyula ügyvéd 415 k. 51 f., Muraközi László gyógyszerész 514 k. 57 f., Vecsey Zoltán birtokos 4795 k. 28 f., Vecsey Viktor gyógyszerész 696 k. 91 f., Szántó Győző kefégyáros 1206 k. 50 f., Hochfelder Jakab keresk. ügynök 1594 k. 29 f., Dr. Sz. Nagy Kálmán orvos 628 k. 90 f., Fried Emil bérlő 2154 k. 10 f., Gyöffy Aladár ker. 2101 k. 02 f., Koszorus Lajos ügvy. 1823 k.

33 f., Dr. Son egy Zoltán orvos 591 k. 80 f., Szép József birtokos 1544 k. 14 f., Harsányi János birtokos 1380 k. 76 f., Harangi Sándor birtokos 1735 k. 80 f., Pásztor János birtokos 1018 k. 80 f., Öry Mihály birtokos 2129 k. 60 f., Benyáts Emil kereskedő 773 k. 30 f., Kovács Gyula kereskedő, 871 k. 65 f., Szabó Antal ügyvéd 454 k. 62 f., Nagy Jakab bérlő 1985 k. 13 f., Mihalo-vits István gyógyszerész 544 k. 91 f., Bátor-hory Sándor ügyvéd 593 k. 60 f., Jámbor Ferencz birtokos 3278 k. 42 f., Komlóssy Arthur főjegyző 1448 korona 43 fillér., Dragota Miklós birtokos 2793 kor. 80 fill., id. Bányai István birtokos 2075 k. 77 f., Komlóssy Dezső nyug. törvényszéki bíró 934 korona 06 fillér, id. Harsanyi István birtokos 1329 korona 04 fillér, Goldblatt Jakab gőzmalom tulajdonos 1027 k. 22 f., Nemes Kálmán ügyvéd 797 k. 39 f., Francsovcics Jenő birtokos 923 k. 08 f., Hauer Bertalan vendéglős 1292 k. 50 f., Lestyán Adorjád kir. közjegyző 818 k., Váczy János birtokos 825 k. 84 f., Varga Ferencz birtokos 1629 k. 06 f. (Folyt. köv.)

SZÍNHÁZ.

Műértők.

— Hogy tetszett az új opera?

— Tetszett volna, de örökösen muzsikáltak s egy szót se lehetett érteni.

Telt házak mellett került 1-én és 2-én színre Szigeten a Kis szökevény és a mint levelezőnk írja Szatmáry, Sziklay és Környei érték el nagy sikert. Számottevő ügyességet fejtettek ki Sárosi Paula és Galyasy Paula, F. Kállay Lujza szerepét Bárdos Irma játszotta s bár két nap alatt készült el, játékával s annál ügyesebb tánczaival megérdemelte a közönség zajos tapsait. Negyedikén a „Menyem“ kitünő vigjáték mulattatta a közönséget. A czimszerepben Halmy Margit művészi játékával ragadta gyakori tapsokra a közönséget. Kiss Irén, Bartha, Tanai és különösen Pataki osztoztak még a közönség elismerésében. Szeptember 8-án lesz a Görög rabszolga premiérje, amely elé érdeklődéssel néz a közönség.

Szintársulatunk Szigeten Lapunk levelezője a debreczeni szintársulat máramarosszigeti szerepléséről a következőket írja:

„Komjáthy társulata mára tervbe vett előadások java részét lejátszotta s tagadhatatlan, hogy mindig változatosnál változatosabb műsorral kedveskedik a közönségnek. Viszont a közönség érdeklődése is olyan nagy, hogy eddig alig volt előadás, amelyre meg ne telt volna a színház. Körülbelül kezdik belátni, hogy az igényeknek már nem felel meg a nyári színház. — Az érdeklődést a társulat megérdemli, jólehet most gyengébb, mint volt, akár tavaly, akár azelőtt. Naturburs színésze nincs, Makrai tölti be ideiglenesen ezt a szerepkört kisebb szerencsével. Péczy, az új bari-

tonista megmaradt, de először csak kisebb szerepekben lép fel, hogy biztos talajt nyerjen a színpadon. *F. Kállay* Lujza és *Bódi Ellán* kívül az énekesnőkkel sem brillirozhat a társulat, mert a többiek ügyes játék mellett kiterjedelmű hanggal bírnak. Mindazonáltal a társulat, több más jeles tagjával igen élvezetes előadásokat produkál. Műsora gazdag, ensembléi legtöbbször kifogástalanok. Z.

A vidéki színészet segítése. A belügyminiszteriumban hir szerint e hó végén nagyfontosságú ankétet tartanak. Az ankét, melyen hir szerint Széll Kálmán miniszterelnök, miut a belügyminisztérium vezetője személyesen fog elnökölni, foglalkozni fog a vidéki színészet rendezésének az ügyével. Az előadói javaslatot Festetich Andor gróf, a vidéki színészet országos felügyelője terjeszti az ankét elé, amelynek napját rövidesen kitűzik és aztán nyomban szétküldik a tanácskozással szóló meghívókat. A színészeti felügyelő előterjesztésére meghívják a nagyobb vidéki városok színügyi vezető embereit is, akiknek tájékoztatniok kell a belügyminisztert arra nézve, hogy az államsegélyt milyen arányban oszthatják szét, az egyes vidéki színházak között.

Színházbizottsági ülés. Debreczen város színházbizottsága a jövő hét elején Komlóssy Arthur főjegyző polgármester helyettes elnöklete alatt ülést tart. A bizottsági ülésen Komjáthy János bejelentését tárgyalják, amelyben a szerződés értelmében társulatának névsorát jelenti be. Időszerűnek tartanók, ha a színházbizottság, amely a közönség érdekeit minden irányban megvédelmezni hivatott, ezuttal szóvá tenné a színházi ruhatár kérdését is. Soha semmi ellen annyi panasz nem hangzik fel a közönség köréből, mint éppen a színházi szűk, czélszerűtlen ruhatár ellen. Rendszeretelenség, kapkodás és tolongás van azon a pár négyszögletes területen. Nagy szolgálatot tenne vele a bizottság a közönségnek, ha meghallgatná, magáéá tenné panaszát s még most, a színi évad megnyitása előtt provokálna sürgős intézkedést a színházi ruhatárnál eddig tapasztalt abnormis állapot megszüntetésére.

Egy színházi bérlő, aki „C” bérlésben családi páholyt bir, ezt a páholyt hajlandó elcserélni egy közép, vagy világos földszinti páholyért. Czim a kiadóhivatalban.

UJDONSÁGOK.

* **Városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága szept. havi rendes közgyűlését 27-én tartja meg. A közgyűlés, amelyen számos és fontos tárgy vár elintézésre, előreláthatólag két napot fog igénybe venni.

* Az állami tisztviselők fizetésének emelése. A pénzügyminisztérium számvevőségi

osztályában már elkészültek azzal a tervvel, amely az állami tisztviselők fizetésének és nyugdíjának rendezésére vonatkozik. Kétféle tervezetet dolgoztak ki. Az egyik szerint az állami tisztviselők mindenike akkora fizetést kapna, amekkorát ugyanabban az állásban levő tisztviselő Ausztriában kap. Ez azonban olyan különbözetet jelent a költségvetésben, amire alap nem igen képzelhető el ez idő szerint. Azért a miniszter rendelkezésére egy másik tervezetet is kidolgoztak. Ez is abból az elvből indul ki, hogy Magyarország tisztviselőinek alapfizetése elérje az ausztriai tisztviselők alapfizetését. A különbözetet azonban úgy akarja csökkenteni a régi és az új tétel között a miniszter, hogy egyes fizetési osztályokban csökkenti a fokozatok számát. A fizetés-emelés terve ma és a legközelebbi jövőben azonban még csak terv marad. Két év múlva, ezerkilencszázkettedikében azonban már a legnagyobb valószínűség szerint valóra válik. Ha nem egészen, legalább részben s azután fokozatosan mind teljesebb mértékben keresztülvizik, míg csak az egész nagy munka befejezve nincs.

* **Városunk közvilágítási ügyei.** E cím alatt csaknem állandó rovatot kellene tartani a helybeli lapokban, hogy ne csak akkor foglalkozunk ezen oly igen fontos s mindnyájunkat közelről érdeklő ügygyel, a midőn a nagy háborúság, a létért való küzdelem folyt, hanem most, a mikor már a változhatlanba, a házikelésbe minden, a város javát szíven viselő polgárnak bele kell nyugodni, nemcsak, de sőt annak sikerültét a város pénztára és saját érdekében is elő kell mozdítani, térjünk reá e tárgyra olykor-olykor és közöljük egymással nézeteinket s vegyünk tudomást arról, hogy mi történik e téren s milyennek az ügy további fejleményei. A szabályrendeletéről már hirt adtunk a múltkor, hogy az fenn van a belügyminiszteriumnál s annak jóváhagyással visszaérkezése a szeptemberi közgyűlésre okvetlen várható. A városi tanács is foglalkozik az előintézkedések megtételével, melyeket a város jól felfogott érdekében tennie kell. A tegnapi tanácsülésben tárgyalta a főjegyző indítványát, ki a szénbeszerzésről kíván gondoskodni és a gyártelepbe egy kis szárnyvasutnak a m. á. v. pályaudvarból bevezetését javasolja, hogy a szénkészletet és egyéb anyagokat ne kelljen talyigákra felrakni és ismét lerakodni az igen közel fekvő telepre. A gázgyár igazgatói állásra már megindultak a Kombinációk. Eddigélé már három pályázót emlegetnek, kik mindhárman kellő kvalifikációval bírnak.

* **A debreczeni közigazgatási tanfolyam megnyitása.** A Debreczenben szervezett jegyzői tanfolyam ünnepélyes megnyitása tegnap d. e. 10 órakor folyt le a kereskedelmi akadémiá disztermében. Az ünnepélyen nagyszámu és előkelő közönség jelent meg. A gyűlést gróf Degenfeld József fő-

ispán nyitotta meg, tartalmas beszédben vázolván a tanfolyam jelentőségét. Majd Veszprémy Zoltán megyei főjegyző a tanfolyam igazgatója tartott sikerült beszédet, mely az intézmény történetét ismertette s annak jelentőségét fejtegette közigazgatásunk jövőjére nézve. Irányadó szempontul állította fel az igazgató a tanfolyam vezetésénél azon elvet, hogy nem az elméleti, hanem a gyakorlati képzésre helyezi a fősúlyt. — Felhívta az igazgató a tanárkart az ügy érdekében a buzgó működésre s a maga részéről teljes igyekezetet ígér; inti a tanfolyam hallgatóit a kitartásra s szorgalomra s azon reményének ad kifejezést, hogy a kitartásnak és szorgalomnak meg lesz a kívánt eredménye. — Az igazgató beszéde után a tanfolyam egyik hallgatója Borcsi Árpád válaszolt az igazgató beszédjében kifejtett elvekre s maga és társai nevében megígérte, hogy a tanfolyam szorgalmas hallgatói kívánnak lenni, hogy elérhessék a célját, mely abban áll, hogy a közigazgatásnak erős bajnokai s a hazának hű fiái legyenek. Ezután gróf Degenfeld József elnöklő főispán rekesztette be a gyűlést, mely az elnök életetésével azon meggyőződésben oszlott szét, hogy a debreczeni közigazgatási tanfolyam jövője a legjobb kezekben van letéve.

* **Megnyitási ünnepély.** A debreczeni ev. ref. főiskola összes tanzakainak megnyitási ünnepélye *folyó 1900. évi szeptember hó 11-én délelőtt 9 órakor leend.* Előzetesen gyűlékezés délelőtt fél 9 órakor a kistanácssteremben (új épület, I. emelet); 9 órakor ünnepélyes istentisztelet a főiskola óratóriumában, melyen imádkozni fog Csiky Lajos főiskolai lelkész, istentisztelet után a kis tanácssteremben a főiskolai hatóságok és képviselők üdvözlése az akad. igazgató által, majd a disztermében dr. Bartha Béla ez évi akad. igazgató fogja székfoglalóját megtartani.

* **A „Debreczeni Kör”,** amely Budapesten állandó találkozó helye a debreczenieknek, most a következő felhívás közzétételére kérte fel lapunkat: *Felhívás!* A fővárosi „Debreczeni Kör”, mely fennállása óta a Budapesten tartózkodó és a felránduló összes debreczeniek állandó találkozó helye — fölkéri a fővárosba feljövő felsőbb iskolák t. hallgatóit a kör helyiségeit látogatni, — melyek minden hétfőn és csütörtökön d. u. 6 től éjfélig nyitva vannak és hol az összes fővárosi és debreczeni lapokat megtalálhatja. (VII., Kerepesi ut 30 félemelet). Gondoskodott a kör vezetősége *kitűnő és olcsó magyar konyháról.* Modern tekeasztalok és más játékok állnak a t. tagok rendelkezésére a legmérsékeltbb áron. A feljövő fiatalság mindent megtalál, mint egy jól felszerelt clubtól kívánhat: szerény, de *igazi magyar társaságot!* Egy kis darab Debreczent Budapesten! Tisztelettel: Mezer alelnök.

* **Sertés szállítási tilalom.** Az osztrák belügyminiszter 32043. sz. a. kelt megkeresése folytán a Nagymélt.

Tisztelt háziasszonyok figyelmébe

Az őszi nagytakarítások idejére szives figyelmébe ajánlom üzletemet lag bevásárlásainál. Legjobb gyártmányokat tartok Borostyán, Szesz és pillanat alatt száradó Linoleum lagokban tisztelettel Deutsch Lajos előbb Varga Lajos Piacz-uteza 38.

m. k. Földmivelésügyi miniszterium által a Tanácshoz intézet távirati rendelet értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy egy felmerült sertésvész eset alkalmából Debreczenből sertéseknek Bécsbe és Ausztria területére való szállítása további intézkedésig tiltatott, felvilágosításul megjegyztetik, hogy mint eddig, úgy ezuttal is Ausztriába a sertés szállítás csakis engedéllyel eszközölhető. Debreczen, 1900. szeptember hó 6. án. Mező rendőr kapitányság. A cs. és kir. osztrák belügyminiszter folyó évi szeptember 1-én kelt rendeletével a sertésvésznek Ausztriába történt behurczolása miatt azonnal kezdődő érvényességgel a sertéseknek Ausztriába való bevitelét újabban még a következő területekről tiltotta meg: Hajdu-vármegye balmazújvárosi járásából, valamint Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Nánás és Hajdu-Szoboszló r. t. városokból.

* A debreczeni kerékpáros egyesület a társ polgári kerékpáros egyesület által f. hó 9-én rendezendő nemzetközi kerékpárversenyen testületileg vesz részt. Az elnökség felkéri az egyesület t. tagjait, miszerint vasárnap délután 2 órakor a Dréher-sör-csarnok előtt gyülekezni sziveskedjenek.

* Az új állatorvos. Szatmári János városi volt állatorvos helyére gróf Dégenfeld József főispán Wawra Józsefet nevezte ki. Wawra József eddig Abauj-Torna vármegye Zsadány községében volt állatorvos.

* Hymen. Békés Sándor dr., a helybeli ügyvédi kar egyik fiatal s rokonszenves tagja, eljegyezte Leopold Edith kisaszonnyt, Aradról.

* Jönnek a katonák. A debreczeni 39. gyalogezred katonái utban vannak Debreczen felé. A gyakorlat helyéről gyalog teszik meg az utat Debreczenig. A menetterv szerint 9 én, vasárnap érkeznek meg, de ha utközben kedvük lesz bakáéknak a gyaloglásra, esetleg már szombaton bevonulnak Debreczenbe.

* Pisztolypárbaj, mint népszinmű motívum. Két paraszt legény összeütközött egymással egy leány miatt és pisztolypárbajt vívtak. Az esetnek részletei azonban oly érdekesek, hogy megérdemlik a bővebb megemlékezést. Egy leány körül legyeskedett ifj. Gábris Dezső és Bodor János. A leány azonban — hajh, a régi nóta! — nem tudott választani a két szerelmes között, egyformán mosolygott mind a kettőre. Egy éjszaka ifj. Gábris Dezsőnek az a többé nem szakatlan ötlete támadt, hogy éjjeli zenét ad imádottjának. A szerenád meg is történt és ifj. Gábris Dezső azon meggzözdéssel távozott el, hogy ha ez sem hatja meg a leány szívét, akkor a kónél is keményebb az. Persze, hogy meghatotta a leány szívet, de máiban esett hiba. Ugyanis Rodor János megneszelte a szerenád történetét és másnap beállított a leányhoz jámbor arcuzal, hogy ő adta az éjjeli zenét.

Később betoppant a szobába ifj. Gábris Dezső, de hajh, csak ne toppant volna! Ott találta imádottját a vetélytársa karjaiban, aki boldogan szedegette a csók-fizetséget a hazrdott szerenádért. Már ez több volt a soknál, ifj. Gábris Dezső párbajra hívta ki Bodor Jánost. Élet-halál harcra, pisztoly párbalyra. Igen ám, de pisztoly nem akadt sehol. De könnyen segítettek magukon. Ellopták a mezőőrök pisztolyait és az erdőszélén kiállottak. Persze segítettek és orvosok nélkül. Amint azonban Gábris Dezső eldurantotta mordályát, Bodor János sem vette tréfára a dolgot, hanem dicsőségesen — megiramodott. Ifju Gábris Dezső pedig diadalmasan tért a faluba és nem lehetetlen, hogy e hősiesség magatartása mégis csak feléje billenti a szerelem mérlegét.

* Öngyilkossági kísérlet. Prodingler Mari 24 éves cselédleány Bajorországból került ide Debreczenbe. A munkának azonban nem volt valami nagy barátja, vagyona pedig nem volt, élni meg csak kell valamiből. Így eszelte ki aztán azt, hogy dolgozni se kelljen s mégis megélhessen, felvettette magát, mint beteget, hol az egyik, hol a másik kórházba, míg végre az ország összes kórházaiból kitiltották. Most aztán keserves napok következtek Marira. Beállott cselédnek s így tengette életét. Tegnapeste a Burgondia-utcza 4. szám alatt levő lakásán életuntágból gyufaoldatot ivott. A házbeliiek hamar észrevették a leány baját s kiszállították a kórházba, hol az azonnal alkalmazott segélylyel sikerülni fog az életnek megmenteni.

* Kerékpáregyleti tagok figyelmébe. A polgári kerékpáros egyesület vasárnapi versenyén tekintettel arra, hogy az egyleti jelvényeket illetéktelenek egyének is hordják csakis azon egyesületi tagok vehetik igénybe a szabadbelépést, kik névre szóló jegyüket egyesületük titkárnál kiváltják és a bejárásnál átadják. Jelvény alapján senkiséb bocsátatik be.

* Egy kis betörő. Szekeres István cserei lakos házat tegnap feltörték és lakásából 20 koronát készpénzben s nagyobb mennyiségű ruhament is ismeretlen tettesek elloptak. Szekeres István gyanuja egy 17 éves Szabó András suhanczra irányult, kit többen láttak is a lakása körül ólalkodni. E gyanu alapján tett a debreczeni rendőrség bünyügyi osztályánál jelentést, hol Szabó András azonnal előállították. Szabó András eleinte tagadta a lopást, de utóbb a kereszt-kérdések özőnétől olyan zavarba jött, hogy töredelmes vallomást tett. A lopott tárgyakat mind előadta, ideiglenesen szabadon bocsájtották, de ügyét átteszik az ügyészséghez.

* Egy orosz herceg sirja Debreczenben. A debreczeni fűvészkertben még most ép és évről-évre föl van hantolva annak az ifju

orosz hercegnek a sirja, akit 1849 ben a debreczeni csatában halálosan talált egy magyar ágyugolyó. Az elesett herceget nagy pompával temették el a városba vonuló oroszok s alapítványt is tettek a sirja gondozására. A 70 es évek eljén azt beszélték Debreczenben, hogy a sirt éjjel felásták, a halottal eltemetett ékszereket, érdemjeleket pedig elrabolták. A híresztelés azonban nem volt igaz. Most ismét aktuálisá vált a debreczeni fűvészkert behomokosodott sirja, mert a budapesti orosz konzulátus újabb intézkedéseket szándékozik tenni a sir tárgyában. Kérdést intéztek ugyanis Debreczen hatóságához, hogy vajjon a sir kellő gondozásban részesül-e s oly helyen fekszik-e, hogy ott a család — ha nem is feltűnő emléket, — de egyszerű márványtáblát helyeztessen a félszázados hantokra, mert az elhunyt herceg családjának néhány tagja beutazza Magyarországot s egyetlen nővére imádkozni szándékozik a régóta siratott ifju nyugvóhelyénél.

* Jutalom annak, ki hosszú szőrű angol letter vizslát, barna, fehéres petytyekkel, Darabos-u. 9. sz. alá hazahozza.

* Elveszett. A városházától a Fűvészkert-utczáig menve elveszett egy rövid katoná-aranyóralánc. A megtaláló kéretik, hogy a láncot a rendőrség bünyügyi osztályához szolgáltatassa be, hol illő jutalomban részesül.

* Táncztanítás. Alföldy Károly táncztanár, teljes kéayelemmel berendezett tánciskoláját folyó évi szept. hó 12-én megnyitja. Beiratások eszközölhetők bármely időben lakásán, Péterfia u. 2. sz.

TÁVIRATOK.

Szenzacziós vizsgálat.

Budapest, szept. 6. Pár héttel ezelőtt óriási szenzacziót keltett Tátra-Füreden egy dussgazdag bécsi bankárnak, Flesch Zsigmondnak a szerencsétlen halála, kit Füzesséry nyitrai megyei aljegyző egy vadászati kirándulás alkalmával állítólag véletlenségből agyonlőtt. Füzesséry a szerencsétlenség után hirtelen eltűnt, azonban pár nap mulva meggondolta a dolgot s önként jelentkezett a nyitrai törvényszéknél, hol súlyos gyanuokok alapján vizsgálati-fogságba helyezték. A vizsgálat folyamán aztán oly meglepő dolgok derültek napfényre, melyek folytán a Füzesséry vizsgálati fogságát meg kellett hosszabbítani. Az eddigi adatokból ugyanis az tűnik ki, hogy a dussgazdag bankár bérnyilkosság áldozata lett. A vizsgálat részleteit egyelőre szigorúan titokban tartják, de a kiszivárgott hírekkel ítélve a bíróságnak egy szen-

Bebizonyított dolog, hogy a rossz rendszer szerint, szakértelem nélkül készült mellfűző számtalan női betegség okozója; a ki ezeket kerülni akarja, mellfűző bevásárlása céljából forduljon Goldstein Karolina orvosi elismerésben részesült Első Magyar Mellfűző-gyárához, (Debreczen, Fötér) hol a hygienikus szempontból legjobbnak elismert szabadalmazott mellfűző-különlegességeket nagy választékban lehet beszerezni. Megrendelések (vidékre is) 6 óra alatt készülnek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

zációs drámával lesz dolga, melyben valószínűleg nagy szerep jut a meggyilkolt bankár fiatal özvegyének is.

A német császár Szentpétervárott.

Budapest, szeptember 6. Egy londoni lap állítólag biztos forrásból jelenti, hogy Vilmos császár legközelebb meglátogatja az orosz cárt Szentpétervárott.

Takács Zoltán mint pénzhamisító.

Budapest, szeptember 6. Takács Zoltánt, a Csombor-féle negyedmillió postarablás egyik hőst, kit csak nem régen bocsátottak feltételes szabadságra, ma délelőtt a fővárosi rendőrség a Royal-szállóban újból letartóztatta. Takács Zoltán kikerülve a börtönből, kedvesével Kovács Etellel Baracskára költözött, honnan gyakran berándult Budapestre és sokszor százakat mulatott el a kávéházakban. A bőséges költsézés szemé szurt a rendőrségnek s kezdtek érdeklődni a pénzforrás után. *Kiderült aztán, hogy Takács Zoltán egy bankjegyhamisító bandának a feje.* A letartóztatáskor Takács azonnal beismerő vallomást tett s megnevezte 9 bűntársát, kik közül egy fényképész és egy géplakatos voltak a bankjegy gyártók, a többiek pedig a hamis bankjegyek forgalomba hozatalával foglalkoztak. Az általuk készített bankjegyek kitűnő rajzuak, csak a színük feltűnően halvány. A Takács vallomása szerint már eddig mintegy 22,000 forint értékű százas bankjegyet hoztak forgalomba. A bandának minden tagját sikerült már kézrekeríteni s a bankóprés is megkerült.

Egy híres uszó nő.

Budapest, szeptember 6. Mint Párisból jelentik, Walpurga asszony a hírneves verseny-uszónő ma akarta megvalósítani szándékát, hogy tudniillik a La Manche csatornát átússza. Walpurga asszony Calaisból indult ki, de 24 tengeri mérföldnyi uszás után beszállott az őt kísérő hajóra s visszatért Calaisba.

A kitiltott egyetemi hallgatók Wlassicsnál.

Budapest, szeptember 6. Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter ma fogadta kiballgatáson az egyetemről kizárt radikális párti hallgatókat. A miniszter megígérte, hogy mielőtt a fellebbezés aktái hozzá kerülnek, azonnal elintézi az ügyet.

A királya budapesti karmelitáknak.

Budapest, szeptember 6. Ő császári és apostoli királyi Felsége a budapesti karmelita templom építési költségeinek részbeni fedezésére legfelső magánpénztárából 2000 (kétezer) korona segélyt méltóztatott újból legkegyelmesebben adományozni.

Vakmerő rablógyilkosság.

Sopron, szeptember 6. Tegnap éjszaka Németiben Csorna mellett vadállatias kegyetlenséggel meggyilkolták Horváth Krisztina magánzónót. Érték-tárgyait összeszedték és elrabolták. Áldozatukat a legembertelenebb kínzások után meggyilkolták; ők maguk pedig az éj sötétjében elmenekültek. A csendőrség több irányban nyomoz, de a banditáknak mindeddig semmi nyoma.

VEGYES.

Mennyit jövedelmez a Marconi találmánya. Az angol kormány szerződést kötött Marconival, a drót nélküli táviratozás fel-találójával s ebből a szerződésből megtudjuk, hogy mint jövedelmez egy jóra való találmány. Minden egyes készülék után 15 éven át, évi száz font sterlinget kap. Az angol kormány egyelőre 52 hajót szerel föl a Marconi-féle készülékkel. Tekintve, hogy az angol flotta körülbelül 800 hajóból áll, abba az esetben, ha minden hajón lesz Marconi-féle készülék, Marconinak, illetőleg a találmányát finanszírozó társaságnak majdnem egymillió forintot fog az angol kormány évenként kifizetni.

A czopf. A kínai civilizáció régiségéhez mérten, nem is olyan régi a szokás, hogy czopfot hordanak a mennyei birodalom fiai. E szokást 1627-ben, akkor kezdték, midőn a mandsuk elfoglalták Kinát s a legyőzötteket akarták megalázni azzal, hogy czopf viselésére kényszerítették őket. A kínai czopf hossza rendszeren és átlag kilenczvenkét centiméter; vegyük, hogy körülbelül kétszáz millió kínai hord czopfot, ez van vagy száznyolcvannégyezer kilométer, a mennyivel négy és félszer csavarhatnók körül a földgömböt.

Hatodfél millió dollár utcai járdákra. A chikágói városi tanács a maga nemében páratlan pályázati hirdetést tett közzé az amerikai nagy lapokban. A belváros járdáit akarja megújítani s a tanács erre a célra öt és fél millió dollárt, vagyis 28 millió koronát szavazott meg. Csalódik azonban, a ki azt gondolná, hogy ezt a városi pénztár fogja kifizetni. Bizony Chikágóban is épen úgy, mint bármely „rendezett államban“, a ház és telektulajdonosok kötelesek az utca-burkolati költségeket viselni. A várost csak a keresztutak kiépítési és fentartási költségei terhelik, a mi a kiépítendő ut hosszának csak 15 százalékát teszi ki. De még az is felmegy egynehány dollára!

Rejtélyes gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Rejtélyes gyilkossági merénylet tartja izgalomban Utvin község lakosait. Tegnapelőtt éjjel ugyanis a szabadfalusi zsilipnél, a józsefvárosi határ közelében, egy urruhás női holttestet találtak.

Wolfram János nevű munkás vette észre a holttestet, a ki — mint nekünk írják — rögtön telefonált a csendőrségnek, mely csakhamar megjelent a helyszínén s a holttest megvizsgálása alkalmával annak szájában rongydarabokat talált, feje pedig teljesen szét volt verve, ruházata rongyokká tépve, úgy, hogy lehetetlen volt kilétét megállapítani.

A főszolgabíró a holttestet Utvinba szállíttatta, a hol többen a lakosság közül a holttest ruházatát felismerték és oda nyilatkoztak, hogy ezt a nőt pár nappal ezelőtt egy katona társaságában látták és a gyakorlatokra itt összpontosított katonasággal érkezett a vidékre.

Minthogy fölmerült az a gyanu is, hogy a gyilkosságot nem-e a katonák közül követte el valaki, a vizsgálóbíró átirta az ezredparancsnoksághoz is s most a hadbíró és a törvényszék vizsgálóbírája együtt keresik a gyilkost.

Debreczeni piac.

Szept. 3—4-én tartott heti vásár eredménye.

Buza: 13 kor. 40 fill., 13:20 fill.
Kétszeres: 11 kor. 80 fill. — 11 kor. 60 fill.
Rozs: 12 kor. 40 fill. — 12 kor. 00 fill.
Árpa: 11 kor. 40 fill. — 11 kor. 20 fill.
Zab: 11 kor. 20 fill. — 11 kor. 00 fill.
Tengeri: 13 kor. 60 fill. — 13 kor. 40 fill.
Köles: 11 kor. 60 fill. 11 kor. 40 fill.
Ujsós szalonna: 115—112, sötét 00—0 kor.
Széna: 6 kor. 40 fill. 6 kor. 20 fill. 5 kor. 20 fill. — 5 kor. 00 fill. 3 kor. 80 fill.
Háj: 104—108 kor.
Zsir: 120 kor. 116 kor.
Kihasított sertés; 00—00 kor., mind száz kilónként.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtott 710 drb., — 16 eladatott 389 darab, Szarvas marha felhajtott 935 drb. eladatott 614 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtott 2893 drb., — eladatott 1220 drb. Kővér sertés kilója 90—00—94 fill.

A vásár lefolyása élénk volt.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Fényüket vesztett fémtárgyak tisztítására legcélszerűbb a krétaporból és bécsi mészből álló keverék; olajjal félfolyó pépet alakít az ember s posztódarabbal dörzsöli vele a fényesítendő fémfelületet.

A kézbőr felrepedése ellen nagyon jó szer a vazelin, jobb mint a többnyire használatban levő gliczerin.

A szobapadló tisztítása. A petroleum, zsir, vagy olajfoltok eltávolítása céljából a foltokat oltott mésszel bemeszeljük, azután felmosuk. Ha a foltok nem tűntek el tel-

jesen, az eljárást ismétljük. Tintafoltok eltávolítása a padlóból legcélszerűbben hígított kénsavval vagy sósavval történhetik. A savval való kezelés után a foltot hasaulluggal surroljuk fel. Kőlapokról, lépcsőkről a tintafoltokat szintén sósavval távolíthatjuk el.

MULATTATÓ.

De még milyen!

— Szegény barátom! Igazán nagy részvéttel vagyok irántad, hogy a nagybátyád meghalt. Gondolom, milyen veszteség az reád nézve.

— De még milyen! Minden vagyonát a gazdasszonyára hagyta.

Csifra nyomoruság!

Gácsér Pista: „No, szomszéd ur, nem tart velem holnap vadászatra?”

A szomszéd (kishivatalnok): Sajnálom, de én csak elsején szoktam vadászatra menni.

Bicikli-epidémia.

A.: Vihar volt itt, hogy a fácskák mind ki vannak törve?

B.: Dehogy. A fiatal ur tanul kerékpározni.

Rendőr: Nem látja a figyelmeztető táblát, hogy itt a kerékpározás tilos, vagy talán nem tud olvasni?

Kezdő kerékpáros: Olvasni csak tudnék, de leszállani nem.

Nem jól értette.

Orvos: Ajánlom, hogy ne végezzen semmi fejbéli munkát.

Paciens: Akkor tönkre kell mennem.

Orvos: Hát mi a foglalkozása?

Paciens: Fodrász vagyok kérem.

CSARNOK.

A várom tündére.

— Bogény. —

Irta: Than Gyula.

(Folytatás.)

A társaság tagjait fellelkesítette a Bártai beszéde s éljen riadóba törtek ki. Nem úgy a bíró, a ki kételkedéssel fogadta ezeket a szavakat. Meg is lepte Bártait a bíró magatartása s megkoczkáztatta a kérdését.

— Mi az, hát a bíró urat nem is lelkesítette fel ez a jó szándék.

Őszintén szólva — válaszolt a bíró — nem tudom, hogy mit gondoljak.

— Miért?

— Gyanakszom, hogy a nagyságos ur minket, szegény közönséges embereket fel akar ütnetni?

— Micsoda beszéd ez? Hát ez az egész uri társaság, amely szándékomban támogatni akar, mit gondol, el jött volna hegyen-völgyön keresztül velem, ha nem lenne meggyőződve igazságos szándékomról.

— Hát akkor nem is volt a nagyságos ur a váromban.

— Én?... Hát miből következett? — Mert onnan élve még senki sem tért vissza.

— Jó ember, értse meg, hiszen éppen ebben a svindli; éppen ezért akarom én magukat felvilágosítani és bebizonyítani, hogy a romot minden látogatója élve hagyta el.

— De hiszen visszakerült volna az mind ebbe a faluba.

— Már miért került volna, a mikor a bariczai nagy hegyen keresztül szépen átjuthatott Lénártfalvára.

— Már bocsánatot kérek, ne nekem beszélje ezt az ur. A bariczai nagy hegyet még a magamfajta ember se szívesen mászta meg, hogy tenné meg azt egy idegen, aki örülne rajta, ha szép szerével kijuthatna a romból s könnyű szerrel tehetné meg az utját a mi falunkon keresztül.

Bártait bosszantani kezdte a bíró macacssága. Még könnyen megeshetik, hogy miatta dugába dől minden terve. A bírora számított legjobban. Azt hitte, hogy az majd alarmirozza a községet, a lakosság fel-fegyverkezve vonul fel az ő vezetése alatt, hogy a romból kiűzzék szerény lakóit.

— Bíró uram, — folytatta felvilágító szavait Bártai — ismerték-e a kastély urát és urasszonyát.

— Már hogyne ismertük volna, hiszen mindkettő valóságos áldása volt községünknek.

— No, hát jöjjenek fel velünk. Én megnyitom a rom kapuit és meglátják, két idegen nő bolondítja ott magukat.

— Ki biztosít róla, hogy nem lesz bajunk.

— Én és ez az egész uri társaság. Maguknak be sem kell jönni. Vegyenek fegyvert, kaszát, kapát a kezükbe és csak a rom előtt álljanak fel. Bemegyek én ezzel az uri társasággal a romba s egy félóra múlva magam nyitom ki a kaput s adom a kezükbe azt a két nőt, akik évek óta babonás félelemben, örökös rettegésben tartják magukat. Akik miatt a rom közelébe se mennek menni s a hegy gyümölcsét, amely egyik jövedelmi forrásuk volt, nem merik leszedni és értékesíteni, attól tartva, hogy az mind meg van babonázva, mérgezve. Én nyitom meg az ajtót és adom át a megtévesztőket. Hisznek már most.

— Ez már egészen más — mondá a bíró — így már szívesen, sőt örömmel követjük. Így már reméljük a sikert.

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEK

jutányos áron

felvételnek a kiadóhivatalban, főtér Bledermann-p.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyúk 60 koronától kezdve díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret időnyre pedig

minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók

lesznek raktáron a

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia H. dház-utcai telephelyén, mely mindennemű gazdasági, ipari- és háztartási gépek javítását is legjutányosabban végzi

CZICZÓ LAJOS

cipész. Debreczen Piacz-utca 12. Stenczinger ház

Ajánlja dusan berendezett

Saját készítményü

cipő raktárát. A közelgő őszi időnyre nagy választékban vannak raktáromon férfi, női, gyermek cipők valamint tiszti lovagló, vadász csizmák, vízhatlan valódi orosz bagaria bőrből, különösen figyelmébe ajánlom az iparos és munkás uraknak, házilag felügyeletem alatt készített erős, munkás cipőimet, melyeket a legjutányosabb árral felelőség mellett bocsátok a nagy ér. köz. rendelkezésére.

Megrendeléseket a legrövidebb idő alatt, a legújabb divatszert készíték. Csak a legkülönlegességemet a nagy é. köz. figyelmébe ajánlom.

L. aradiam tisztelettel fenti

Egy éves hátkényesi cipőket és csizmákat elő írás szerint készit.

Egy éves hátkényesi cipőket és csizmákat elő írás szerint készit.

Keil-lakk.

(Glasur)

legkifejezettebb mázó-lakk szór puha padló számára.

1 nagy palack ára ft 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearányozására.

1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonmani befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható: Szent-Királyi Tivadarvezégnél, Debreczenben.

Apró hirdetések.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban,
Főter, Biedermann-palota.

Allást keresők

és
munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők

és
bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

a „**Debreczeni Újság**”

APRÓ HIRDETSEK rovatában.

Kereskedelmi szaktanfolyamot végzett leány

kereseti pónztári és könyvvezetési teendők ellátására. Bizonyítvánnyal s lehetőleg arcképpel felszerelt írásbeli ajánlkozások **László Albert** könyvkereskedőhöz intézendők. Belépési idő: szept. 15.

Varrógép jó karban eladó, Battyányi-utca 6. sz.

40 hecto valódi hadházi bor eladó. Friedmann Vilmos Hadház.

Hamisítatlan boreczet és ugorkasavanyításhoz ecet kapható **Deutsch Lajosnál**.

Tanulónak ügyes fiú felvétetik **Komáromy J.** papirkereskedőnél, Stenczinger-ház.

Friss sertés hús zsirnak való és hús naponta kapható: **Somogyi Gyula** hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Tankönyvek kötése erősen és olcsón, egy 24 óra alatt készül **Komáromi J.** könyvkötőnél, Stenczinger-ház

Elek András vegyészeti ruhatisztító és javító intézete Debreczen, Egyház-tér 3. szám; női és férfi ruha tisztítást jutányosan eszközöl.

Tanit Angol francia és német nyelvet nevelő háznál és saját lakásán **Bathányi utca 3.**

Correpetitornak ajánlkozik **Tóth József, VIII.** gimnazista. Czime: Nyomató utca 11.

Egy jó karban lévő sertés hizlaló 40 hold szántó földdel együtt a fárosi faraktár mellett bébe kiadó értekezhetni; **Teleky (Bárány) u. 27.**

Kerti bor nagyobb mennyiségű homoktalajról, faj szőlőből, eladó. Értekezhetni: **Hunyady-utca 9. sz. a**

Szabadalmazott cséplődob és dobkosár kiviteléhez és gyártásához szakértő társat keresek **Dunatetőtlen p. Solt Kardos Ferencz** uradalmi gépész.

Tóth Lajos asztalos műhelye **Széchenyi-utca 27.** Elfogad disz és mű butorok elkészítését, irodai és bolti berendezéseket, ugyszintén butortisztításokat jutányos áron.

Kitünő ruhakefék. Hazai készítmény hajkefék és fogkefék kézi és csizorok seprük mindenfaj esetek és meszelők jutányosan beszerezhetők **Márton Gyula** férfi divat üzletében a **Bika szálloda** mellett.

Ital mérési helyiség ital mérési joggal minden órán eladó. mindennel legjobb forgalmu üzlet. **Homok-utca 124. sz.**

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. **Péterfia-u. 37.**

Katona keztyük mosása javításal együtt párja 16 fillér (8 kr.) **Péterfia-utca 37. szám.**

Egy csinos ház bolthelyiséggel és szállóval a **Homokkertben (Fő-ut, II. j. 179. sz.)** eladó.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Vb. Balogh Gyula csődtömegéhez leltározott s a csődeltár 1—690 tétele alatt foglalt és 3483 kor. 40 fillerre becsült fűszerárak és bolti felszerelések, a melyekbe nincsenek beszámítva a már kiárusított 856 kor. becsértékű áruk, a csődválasztmány határozata folytán zárt ajánlati versenyárgyalás útján ezennel eladatnak — még pedig akként, hogy a leltár 481 és 482 tétele alatti bolti felszerelések és a **Wertheim** szekrényre külön-külön is adható be ajánlat.

Felhivatnak ennél fogva a venni szándékozók, hogy ajánlataikat zárt levélben, a becsérték 10%-ának letétele mellett **Dr. Kun Mihály ügyvéd, tömeggondnokhoz** (Debreczen, Piacz-utca 79. sz.) — az a kinél a leltár és közbenjöttével áruk is megtekinthetők, — legkésőbb **f. évi szept. hó 16-ának d. u. 5 órájáig** adják be.

A választmány a beadott ajánlatok feletti f. évi szept. hó 17-én d. u. 4 órakor legiobb belátása szerint határoz és esetleg az összes ajánlatokat visszavonja.

A csődtömeg az áruk mennyiségéről és minőségéről nem szavatol.

Azo ajánlattevő, a ki a bolti felszerelést megveszi, jogositva lesz a boltot, raktárt és pinczét f. év nov. 1-ig bérfizetés nélkül használni.

Csődtömeggondnok.

35 kr.

egy kiló finom
csemege szőlő

3—4 kiló kosarakban

Szabó Lajos fiai

czégnél.

Debreczen, Tisza palota.

Az általam legmondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

ra egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Hasznlati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **Debreczenben (Tisza palota)**

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.